

Danmark i Europa

30 veje til et bedre indre marked

December 2014

Regeringen

Danmark i Europa

30 veje til et bedre indre marked

EUROPA SKAL PÅ VÆKSTSPORET

Europa skal tilbage på vækstsporet. Og Danmark skal bidrage. Derfor præsenterer jeg i denne publikation 30 konkrete initiativer på det erhvervs- og vækstpolitiske område, der kan bidrage til et endnu bedre indre marked i EU til gavn for økonomien og beskæftigelsen.

Kendetegnende for initiativerne er, at de er omkostningseffektive og konkrete og skaber bedre rammevilkår for virksomhederne. Det fremmer de private investeringer og bidrager til bæredygtig vækst.

Kendetegnende for mange af tiltagene er desuden, at de er skabt i dialog med erhvervslivet. Min holdning er nemlig klar: Det er i virksomhederne, at fremtidens vækst og arbejdspladser i Europa vil blive skabt. Hvad vi politikere kan og skal gøre er at levere de bedst mulige rammer for holdbar vækst og beskæftigelse.

Når jeg præsenterer tiltagene nu, sker det ud fra en bevidsthed om den store fokus, der er på Europas fremtidige erhvervs- og vækstpolitik. Europa-Kommissionens formand, Jean-Claude Juncker, har meldt klart ud, at topprioriteten for de kommende års arbejde er at få Europa tilbage på vækstsporet. Jeg kunne ikke være mere enig.

Der skal sættes ind på mange områder, hvis der skal skabes mere vækst i Europa. I denne publikation er fokus imidlertid alene på, hvordan det indre marked og de europæiske virksomheder kan styrkes.

Hver for sig og i fællesskab kan de 30 initiativer, som du er på vej til at læse om, bidrage til et endnu mere velfungerende indre marked og endnu stærkere europæiske virksomheder. Til gavn for europæerne og til gavn for de danske virksomheder og lønmodtagere.

God læselyst,

Henrik Sass Larsen.

INDHOLD

Prioriteter, der kan styrke det indre marked	5
1. En sund finansiel sektor sikrer adgang til kapital	7
1.1 Styrkelse af egenkapitalmarkedet for SMV'er	10
1.2 Fælles rammer for sekuritisering	11
1.3 Udnytte muligheder i offentlig-private partnerskaber	11
1.4 Brug af repræsentanter på obligationsudstedelser	12
1.5 Klarere crowdfunding-regulering	12
1.6 Den Europæiske Investeringsbank skal understøtte vækst og beskæftigelse	13
2. Digitale markeder og forbrugere	14
2.1 Fælles standarder for elektronisk udbud	16
2.2 Forbedret brug af regler for digital markedsføring	16
2.3 Roam like at home	17
2.4 Modernisering af de europæiske regler om ophavsret	17
2.5 Slutbrugerfokus ved revision af reglerne for cookies	18
2.6 Mærkningsordning for mobiltelefoners antennekvalitet	18
3. Åbne og velfungerende markeder	19
3.1 Frihandelsaftale med USA	21
3.2 Tjenesteydelser inkluderes i grønne frihandelsforhandlinger	22
3.3 Restriktiv brug af straffold	22
3.4 Standardisering som løftestang for vækst	23
3.5 Styrke myndighedsrådgivningen i det indre marked	23
4 Avanceret produktion	24
4.1 Styrket digitalisering og automatisering i produktionen	26
4.2 Ressourceeffektivitet og industriel symbiose	26
4.3 Centrale støtteteknologier	27
4.4 Fremme af grøn omstilling inden for søfart	27
4.5 Styrket handel med viden	27
4.6 Integration mellem varer og tjenesteydelser i det indre marked	28
5. Enklere regler	30
5.1 Følg eller forklar som princip i regelforenklingsindsatsen	32
5.2 Digitaliseringsparat EU-lovgivning	32
5.3 Fleksibilitet til smartere havnestatskontrol og håndhævelse	32
5.4 Færre administrative byrder for skibsfarten i overvågningsdirektivet	33
5.5 Billige og effektive betalingsløsninger	33
5.6 Undlad detailregulering af aktionærrettigheder i EU	34
5.7 Et effektivt og fleksibelt europæisk tilsyn med hvidvask	34

PRIORITETER, DER KAN STYRKE DET INDRE MARKED

Et nyt Europa-Parlament er blevet valgt, og en ny Europa-Kommission er udpeget. Den europæiske dagsorden for de kommende år sættes nu. Med denne publikation sættes en række pejlemærker for det indre marked, der bør være ét af de centrale fokusområder i vækstpolitikken i Europa.

Der er bump på vejen i den økonomiske genopretning i Europa. Det er derfor bydende nødvendigt at holde fokus på at styrke vækstvilkårene. Det er en forudsætning for, at Europa kan komme ud af krisen og skabe nye arbejdspladser.

De senere år har vist, hvor vigtigt det er at have sunde offentlige finanser som basis for tilliden til de europæiske økonomier. De senere år har også vist, at det er meget krævede at vende en negativ udvikling i den offentlige gæld, når EU som helhed er udfordret af lav vækst. For at komme godt ud af krisen må konsolideringen af de offentlige finanser, den lempelige pengepolitik og indsatsen for solide finansielle institutioner derfor suppleres med initiativer, der holdbart kan øge væksten, og dermed de indtægter, der skal til for at betale af på den gæld, som er opbygget.

I Danmark har regeringen iværksat en offensiv erhvervs- og vækstpolitik og lanceret en lang række initiativer, der sigter mod at sætte gang i væksten herhjemme. Det drejer sig blandt andet om forårets vækststudspil og vækstplanerne for otte større erhvervsområder, hvor Danmark har international konkurrencekraft. Hertil kommer Virksomhedsforum for enklere regler, som blandt andet har til formål at gøre det lettere og billigere at drive virksomhed i Danmark, så virksomhederne kan bruge deres kræfter på at skabe vækst og arbejdspladser. Endelig har regeringen lanceret en strategi for Danmark som produktionsland, hvor målsætningen er at udnytte de muligheder, der er i avanceret produktion.

Behovet for at skabe vækst og arbejdspladser i Europa står også centralt i Det Europæiske Råds strategiske dagsorden for de kommende år, som blev vedtaget den 26.-27. juni 2014. Der peges her på, at de europæiske økonomier skal styrkes ved at udnytte potentialet i det indre marked fuldt ud, fremme iværksætterklimaet og jobskabelsen samt investere i at forbedre for eksempel telekommunikationsinfrastrukturen og energieffektiviteten i medlemslandene. Der skal også arbejdes for, at EU samlet står stærkt i det globale marked, blandt andet gennem indgåelse af internationale handelsaftaler. Hertil kommer den nye Europa-Kommissions netop fremlagte oplæg til at styrke investeringer i EU-landene, der kan fremme produktivitet og vækst. Alle sammen initiativer, der kan være med til at styrke økonomierne i Europa og derigennem Danmark.

De europæiske lande har en række fælles udfordringer. Derfor er der behov for en fælles indsats for at styrke væksten og jobskabelsen i EU. Fokus i denne publikation er på at forbedre virksomheders og forbrugeres muligheder i det indre marked. Gode vilkår og en sund industriel base i EU er vigtige byggesten for at forbedre virksomhedernes muligheder. Her anbefaler regeringen, at der sættes ind på fem hovedområder:

- *En sund finansiell sektor sikrer god adgang til kapital*

En stabil finansiell sektor styrker tilliden til økonomien og kan bidrage til at styrke væksten ved at udbyde finansiering til virksomheder. Derfor skal vedtagne reformtiltag vedrørende den finansielle sektor fastholdes og implementeres, og der skal fortsat være fokus på at styrke den finansielle regulering samt forbedre adgangen til finansiering i nye løsninger og markeder.

- *Digitale markeder og forbrugere*

Digitaliseringen gør det nemmere at få adgang til varer, tjenesteydelser og digitalt indhold som film og musik på tværs af grænserne. Det betyder også, at der opstår nye forretningsmuligheder, for eksempel inden for deleøkonomien. Men reglerne er ikke gearret til, at forbrugere og virksomheder kan udnytte digital infrastruktur, data og mulighederne for at få adgang til nye markeder optimalt.

- *Åbne og velfungerende markeder*

Den økonomiske krise har medført en tendens til at beskytte national produktion og begrænse den fri bevægelighed af både varer og tjenesteydelser på tværs af grænserne. Men frihandel er en del af løsningen på den finansielle krise, ikke problemet, og derfor skal vi åbne det indre marked udadtil igennem frihandelsaftaler med for eksempel USA, og indadtil på nye områder, herunder vedrørende tjenesteydelser. Hertil kommer vigtigheden af et velfungerende indre marked for energi, inklusiv grøn energi.

- *Avanceret produktion*

Produktionsindustrien er en drivkraft for vækst, og forskning og udvikling kan i stigende grad ikke adskilles fra produktionen. Det er derfor centralt, at virksomhederne i EU har adgang til ny teknologi, så der kan produceres innovative løsninger med et lavere ressourceforbrug.

- *Enklere regler*

Unødvendige regler og administrative byrder for virksomheder skal begrænses til et minimum, og der bør også være plads til forskellighed medlemslandene i mellem, så velfungerende nationale systemer kan opretholdes. Samtidig bør love og regler være ensartede på tværs samt tilskynde og ikke bremse virksomheder i forhold til at anvende smarte løsninger i administrationen.

På de følgende sider præsenteres en række konkrete forslag til, hvordan der kan sættes ind.

1. EN SUND FINANSIEL SEKTOR SIKRER ADGANG TIL KAPITAL

Gode rammevilkår er fundamentet for at skabe fornyet vækst i virksomheder i Europa. Det gælder blandt andet i forhold til virksomhedernes adgang til finansiering.

En sund, stabil og velfungerende finansiel sektor er en forudsætning for vækst og beskæftigelse i Danmark og i EU. En stabil finansiel sektor styrker tilliden til dansk økonomi og kan tilbyde finansiering til virksomheder og husholdninger på konkurrencedygtige vilkår.

I forlængelse af den finansielle krise er der gennemført en række reformer af den finansielle regulering i EU. Reformerne omfatter blandt andet:

- skærpede kapital- og likviditetskrav, der vil mindske risikoen for en ny finanskrise og negative konsekvenser heraf for realøkonomien,
- øget gennemsigtighed og bedre tilsyn, der vil skabe større troværdighed om de finansielle virksomheder, som dermed får lettere ved at understøtte samfundsøkonomien gennem udlån og finansiering til private husholdninger og virksomheder,
- fælles og effektive regler for håndtering af nødlidende banker, der vil bidrage til sunde incitamentter og til at kappe båndet mellem banker og statskasserne, hvilket mindsker risikoen for, at skatteyderne påføres omkostninger ved kriser,
- regulering af værdipapirer, herunder handel med finansielle derivater, der vil skabe gennemsigtighed og mindske risikoen for smitte mellem de finansielle virksomheder.

Der er endvidere opnået enighed om etablering af et styrket banksamarbejde i EU, hvor eurolandenes banker underlægges et fælles tilsyn af Den Europæiske Centralbank og om nødvendigt vil blive afviklet af en fælles afviklingsmyndighed. Ikke-eurolande har mulighed for at tilslutte sig det styrkede banksamarbejde. Regeringen vil tage stilling til eventuel dansk deltagelse ud fra en samlet vurdering af fordele og ulemper baseret på en grundig analyse af de finansielle, økonomiske, juridiske og europapolitiske konsekvenser af dansk deltagelse. Det styrkede banksamarbejde vil bidrage til finansiel og økonomisk stabilitet i euroområdet og EU som helhed, og dermed også i Danmark, uanset om Danmark deltager i samarbejdet eller ej.

Samtidig er der fortsat en række forordninger og direktiver, som er ved at blive forhandlet i EU. Det drejer sig blandt andet om to forslag, der skal dæmme op for risici i den såkaldte skyggebanksektor. Denne sektor fungerer parallelt med den almindelige banksektor og står for kreditformidling uden at være underlagt samme krav til eksempelvis kapital, likviditet og tilsyn. Risici forbundet med skyggebanksektoren bør imødegås, så effektiviteten af de gennemførte opstramninger i reguleringen af almindelige banker ikke svækkes.

Et tredje forslag drejer sig om regulering af referencerenter, der bruges ved fastsættelse af renter på for eksempel realkreditobligationer, herunder de danske Cibor- og CITA-renter. De nye regler skal forhindre nye skandaler om rentemanipulation, som der har været i en række lande. Herudover forhandles der i øjeblikket om et forslag om strukturelle reformer på bankområdet, der skal forhindre risici og sammenbrud af store komplekse og forbundne enheder i den finansielle sektor.

Det er vigtigt, at reformerne af den finansielle regulering bliver ført helt i mål, og at gennemførte tiltag fastholdes og implementeres til gavn for samfundsøkonomien, samt at den efter krisen besluttede finansielle regulering fastholdes.

I forlængelse heraf bør det blandt andet overvejes nøje, hvordan Europa-Kommissionens udspil om strukturelle reformer kan gennemføres mest hensigtsmæssigt. I forhandlingerne af forslaget skal der tages hensyn til de allerede vedtagne regler i direktivet om genopretning og afvikling af kreditinstitutter, ligesom negative effekter på likviditeten i særligt realkreditmarkedet skal undgås.

Den økonomiske og finansielle krise i Europa har betydet, at mange virksomheder og særligt de små og mellemstore virksomheder har fået vanskeligere ved at få finansieret deres investeringer. Den manglende adgang til finansiering skyldes blandt andet, at de ikke i samme omfang som store virksomheder har adgang til kapitalmarkeder.

Adgang til finansiering er stadig blandt de største udfordringer for virksomheder i EU¹. Ifølge den seneste undersøgelse fra Europa-Kommissionen og Den Europæiske Centralbank er det især små og mellemstore samt yngre virksomheder, der vurderer, at de har begrænset adgang til finansiering. Samlet set har omkring en tredjedel af de adspurgte små og mellemstore virksomheder ikke fået den finansiering, de havde planlagt i løbet af 2013, og 15 pct. af de adspurgte har oplevet manglende finansiering som et væsentligt problem for udviklingen af deres virksomhed. Der er dog store variationer på tværs af EU-landene. Europa-Kommissionens formand, Jean-Claude Juncker, har blandt andet efterlyst en kapitalmarkedsunion, der skal lette særligt små og mellemstore virksomheders adgang til finansiering. Det skal ske ved at udvikle og integrere kapitalmarkederne således, at det bliver nemmere for virksomheder at hente kapital uden om traditionel bankfinansiering.

Manglende adgang til egen- og fremmedfinansiering forringer virksomhedernes konkurrenceevne og kan betyde, at sunde investeringer i for eksempel ny teknologi, forskning og udvikling samt projekter, der kan sikre adgangen til råstoffer, ikke gennemføres. Dette hæmmer væksten og jobskabelsen i Europa. Målrettede initiativer på EU-plan, der kan medvirke til at opbygge et velfungerende europæisk marked for finansiering til blandt andet små og mellemstore virksomheder og derved supplere nationale initiativer, vil kunne reducere denne barriere for ny økonomisk fremgang.

Europa-Kommissionen har den 26. november 2014 fremsat forslag til investeringsplan med 21 mia. euro i EU-midler, der over de kommende tre år skal søge at mobilisere op til 315 mia. euro i investeringer med fokus på private investeringer.

Regeringen støtter formålet med Europa-Kommissionens forslag til investeringspakke om at fremme investeringer, vækst og beskæftigelse i EU. Regeringen vil analysere de mange initiativer i Europa-Kommissionens forslag og vil gå positivt og konstruktivt ind i drøftelserne om initiativet.

Regeringen har også fokus på at styrke merværdien i udlånene fra Den Europæiske Investeringsbank (EIB). Efter regeringens opfattelse bør EIB træde til på de områder for rentable investeringer, hvor markedet ikke slår til. Det gælder blandt andet vedrørende adgangen til råstoffer, hvor verdensmarkedspriserne og klimaforandringerne er en udfordring. I denne forbindelse bør mulighederne for råstofudvinding i Arktis² undersøges. I forbindelse med EIB's investeringsvolumen er det i øvrigt vigtigt, at den fastholdes på et niveau, der sikrer, at EIB fastholder sin AAA-rating, som er afgørende for bankens forretningsmodel.

1 Kommissionen/Den Europæiske Centralbank 2013: 2013 SMEs' Access to Finance survey, spring 2014, http://ec.europa.eu/enterprise/policies/finance/data/index_en.htm.

2 De arktiske stater defineres som Canada, Kongeriget Danmark (inkl. Færøerne og Grønland), Finland, Island, Norge, Rusland, Sverige og USA.

Boks 1. Initiativer til styrkede finansieringsvilkår for virksomheder

Virksomheder, der skal udvikle sig og skabe vækst, har brug for finansiering og enkle, gennemsigtige regler også på tværs af grænserne. Samtidig har EU-programmer og Den Europæiske Investeringsbank en rolle i forhold til at supplere det eksisterende marked og åbne nye. Regeringen arbejder for, at:

- EU løbende udvikler indsatsen i EU's programmer (for eksempel COSME og Horizon), der skal sikre venturekapital til små og mellemstore virksomheder og stimulere investorers interesse i at investere i SMV'er.
- sekuriteringsmarkedet udvikles med produkter, fælles standarder og transparens, som gør risici gennemskuelige for investorerne, samt for at der så vidt muligt sker en harmonisering af reglerne på tværs af forskellige regelsæt i EU.
- udnytte de muligheder, den nye investeringsplan giver for at etablere offentlig-private partnerskaber, der kan fremme langsigtede, rentable investeringer og kapital til nye og mindre virksomheder.
- det undersøges, om der er basis for fælleseuropæisk regulering af repræsentanter på obligationsudstedelser samt oprettelse af et fælleseuropæisk register over repræsentanter.
- fjerne uhensigtsmæssige barrierer i EU-regulering for crowdfunding med henblik på at skabe klarere rammer, så denne finansieringsform kan udvikles.
- Den Europæiske Investeringsbank sætter øget fokus på merværdien af bankens udlån, så bankens investeringer supplerer de øvrige finansieringsmarkeder bedst muligt til gavn for vækst og beskæftigelse. Regeringen arbejder også for, at Den Europæiske Investeringsbank skal kunne udlåne til udvinding af råstoffer i Arktis, så EU får de bedste muligheder for at få relevante råstoffer fra området.

1.1 STYRKELSE AF EGENKAPITALMARKEDET FOR SMV'ER

Små og mellemstore virksomheder i Europa er stadig stærkt afhængige af bankfinansiering. Ca. 85 pct. af lån ydet til små og mellemstore virksomheder i de seneste to år er fra banker³. Krisen har betydet, at især små og mellemstore virksomheder har haft vanskeligt ved at opnå bankfinansiering, blandt andet fordi pengeinstitutterne er blevet mere forsigtige i deres kreditgivning.

Der findes ikke et veletableret marked for egenkapital for små og mellemstore virksomheder. Kun én ud af 20 blandt de adspurgte små og mellemstore virksomheder har ifølge Europa-Kommissionens seneste survey brugt denne finansieringskilde de seneste år. Egenkapitalfinansiering anvendes dog mere blandt de mellemstore virksomheder, små og mellemstore virksomheder i vækst og små og mellemstore børsnoterede virksomheder.

EU bør understøtte udviklingen af et velfungerende marked for egenkapital for små og mellemstore virksomheder, ligesom Europa-Kommissionen bør fokusere på velfungerende egenkapital- og obligationsmarkeder for små og mellemstore virksomheder i den finansielle regulering, herunder i forbindelse med ændringen af direktivet om markeder for finansielle instrumenter (MiFID/MiFIR) og prospektdirektivet. Der bør endvidere ses nærmere på, hvordan man kan styrke de institutionelle investorers interesse for at investere i små og mellemstore virksomheder og udmønte de programmer, der skal give mindre virksomheder adgang til kapital.

³ Kommissionen/Den Europæiske Centralbank 2013: 2013 SMEs' Access to Finance survey, spring 2014, http://ec.europa.eu/enterprise/policies/finance/data/index_en.htm.

Regeringen arbejder for, at EU løbende udvikler indsatsen i EU's programmer (for eksempel COSME og Horizon), der skal sikre venturekapital til små og mellemstore virksomheder og fremme investorers interesse i at investere i SMV'er.

1.2 FÆLLES RAMMER FOR SEKURITISERING

Sekuritisering giver for eksempel bankerne mulighed for at udstede værdipapirer med sikkerhed i afgrænsede puljer af erhvervslån. Det er vigtigt, at sekuritiseringsmarkederne er robuste, gennemskuelige og bæredygtige på længere sigt samt reguleret på en måde, så aktører på de finansielle markeder ikke tager uhensigtsmæssige risici.

Udvikling af sekuritiseringsmarkedet i Danmark og i EU baseret på transparens og simple produkter kan potentielt styrke adgangen til finansiering for blandt andet små og mellemstore virksomheder. Sekuritisering kan bidrage til at skabe mere plads på pengeinstitutternes balancer og dermed mere rum til at låne ud til erhvervslivet. En øget anvendelse af sekuritisering af banklån kan ligeledes være med til at sikre et mere robust låne-marked, der er mindre følsomt over for udsving i markederne for bankernes traditionelle fundingkilder.

Dele af sekuritiseringsområdet er allerede reguleret i EU. Den gældende kapitalkravsforordning regulerer således kapitalkrav og adresserer også nogle af de mest presserende erfaringer fra finanskrisen, for eksempel ved at stille krav om tilbageholdelse af risici i den oprindelige bank, som forestår sekuritiseringen.

Medlemslandene og Europa-Kommissionen arbejder allerede med at udvikle et robust, gennemskueligt og bæredygtigt marked for sekuritiseringer på europæisk plan. Regeringen vil lægge vægt på udviklingen af et sekuritiseringsmarked med simple produkter, fælles standarder og transparens, som gør risici gennemskuelige for investorerne, samt på at der så vidt muligt sker en harmonisering af reglerne på tværs af forskellige regelsæt, for eksempel så transaktioner, der kvalificerer sig til at opnå en fordelagtig behandling på for eksempel forsikringsområdet, også vil opnå en fordelagtig behandling på for eksempel bankområdet.

Regeringen arbejder for, at sekuritiseringsmarkedet udvikles med produkter, fælles standarder og transparens, som gør risici gennemskuelige for investorerne, samt for at der så vidt muligt sker en harmonisering af reglerne på tværs af forskellige regelsæt i EU.

1.3 UDNYTTE MULIGHEDER I OFFENTLIG-PRIVATE PARTNERSKABER

Den nye Europa-Kommission har præsenteret en investeringsplan, hvor op til 315 mia. euro, herunder 21 mia. i EU-midler med videre, over de næste tre år skal søges mobiliseret til investeringer i Europa

Europa-Kommissionen vil etablere en ny fond, European Fund for Strategic Investments (EFSI), hvor EU-midler og midler fra Den Europæiske Investeringsbank (EIB) på 21 mia. euro skal geare 15 gange så meget privat kapital. Europa-Kommissionen vil ligeledes etablere en portefølje af projekter, der skal føre til konkrete investeringer. Af det samlede investeringsomfang på 315 mia. euro forudsiger Europa-Kommissionen, at 240 mia. euro målrettes langsigtede investeringer indenfor transport, energi og digital infrastruktur, uddannelse, forskning og miljø. 75 mia. euro forudses allokeret til investeringer i små og mellemstore virksomheder og de større selskaber, såkaldte mid-cap selskaber.

Europa-Kommissionens investeringspakke afhænger af, at der på en række områder etableres offentlig-private partnerskaber, hvor relevante investeringer kan finansieres ved en kombination af EU-midler og private midler. Dette gælder også i Danmark.

Regeringen vil arbejde for at udnytte de muligheder, den nye investeringsplan giver for at etablere offentlig-private partnerskaber, der kan fremme langsigtede, rentable investeringer og kapital til nye og mindre virksomheder.

1.4 BRUG AF REPRÆSENTANTER PÅ OBLIGATIONSUDSTEDelser

Ejere af obligationer udgør ofte en spredt ejerkreds. Det gør det vanskeligt for ejerne at koordinere deres forhandlingsposition, og det betyder, at obligationsejerne derfor ofte i forbindelse med for eksempel en konkurs overlader forhandlingerne til de øvrige kreditorer. Anvendelse af repræsentanter betyder samlet set, at obligationsejernes interesser kan koordineres og dermed varetages bedre. Repræsentanterne kan for eksempel repræsentere obligationsejerne i forbindelse med konkurs eller andre forhandlinger med udsteder. Repræsentanten vil typisk være virksomheder, der har specialiseret sig i finansielle forretningsservices.

Repræsentanter på obligationsudstedelser anvendes allerede i både Danmark og i en række andre EU-lande, men de nationale regler om repræsentanters rettigheder og pligter er meget forskellige.

Muligheden for fælleseuropæisk regulering af repræsentanter bør inddrages i arbejdet om langsigtet finansiering, og det bør undersøges, om det kan være hensigtsmæssigt at forpligte medlemslandene til at sikre, at repræsentanter på obligationsudstedelser er sikret en særlig retsstilling i forhold til blandt andet at holde og få registreret pant på vegne af obligationsejerne, repræsentantens mulighed for at repræsentere obligationsejerne ved udsteders konkurs med videre. Det kan ligeledes undersøges, om det kan være hensigtsmæssigt at oprette et fælleseuropæisk register over, hvilke repræsentanter der er tilknyttet forskellige udstedelser.

Regeringen arbejder for, at det undersøges, om der er basis for fælleseuropæisk regulering af repræsentanter på obligationsudstedelser samt oprettelse af et fælleseuropæisk register over repræsentanter.

1.5 KLARERE CROWDFUNDING-REGULERING

Øgede muligheder for crowdfunding kan bidrage til at sikre yderligere risikovillig kapital til iværksættere og små og mellemstore virksomheder samt gøre dem mindre afhængige af traditionel bankfinansiering. EU-regler har stor betydning for mulighederne for at foretage crowdfunding i EU. Crowdfunding kan alt efter sin form være omfattet af EU-lovgivning, som for eksempel reglerne om intellektuel ejendomsret, e-handelsdirektivet, direktiv om vildledende og sammenlignende reklame, direktiv om urimelig handelspraksis, direktiv om urimelige kontraktvilkår, EU's prospektdirektiv, MiFID-direktivet, direktivet om betalingstjenester, EU's kapitalkravsregler (CRD/CRR) og direktivet om forvaltere af alternative investeringsfonde (FAIF). Europa-Kommissionen har udarbejdet en meddelelse om crowdfunding og forventes blandt andet at foretage en kortlægning af tiltag og udvikling på området.

Europa-Kommissionen bør undersøge muligheden for at fjerne u hensigtsmæssige barrierer for crowdfunding og på sigt indføre klar og enkel regulering af crowdfunding, der kan lette opstart af crowdfundingaktiviteter og dermed øge mængden af tilgængelig risi-

kovillig kapital til iværksættere og små og mellemstore virksomheder. I arbejdet bør hensynet til at sikre virksomhederne bedre muligheder for at rejse risikovillig kapital afvejes mod hensynet til en passende investorbekyttelse, der vurderes at være en forudsætning for udvikling af et marked på lang sigt.

Regeringen arbejder for at fjerne uhensigtsmæssige barrierer i EU-regulering for crowdfunding med henblik på at skabe klarere rammer, så denne finansieringsform kan udvikles.

1.6 DEN EUROPÆISKE INVESTERINGSBANK SKAL UNDERSTØTTE VÆKST OG BESKÆFTIGELSE

Øgede investeringer skal bidrage til at understøtte vækst og jobskabelse i Europa. Den Europæiske Investeringsbank spiller en central rolle ved at stille langsigtet finansiering til rådighed for sunde investeringsprojekter, der kan have vanskeligt ved at opnå tilsvarende lang finansiering på de private markeder. Banken spiller en væsentlig rolle i finansieringen af blandt andet energi- og klimaprojekter, infrastruktur og i de senere år i stigende grad også finansiering af små og mellemstore virksomheder.

For at sikre den størst mulige værdi af bankens aktiviteter skal banken træde til på de områder for rentable investeringer, hvor markedet ikke slår til. Det er væsentligt, at banken prioriterer indsatsen og udvælger sine projekter med omhu, så der sikres den størst mulige merværdi af bankens aktiviteter.

Det kan for eksempel være at styrke lånemulighederne for råstofprojekter i de arktiske områder. EU's industris forsyning af mineralske råstoffer, især af uforarbejdede mineraler og metaller, er primært afhængig af internationale markeder. Samtidig er disse markeder domineret af få statslige og private aktører.

Den teknologiske udvikling, verdensmarkedspriserne for råstoffer og klimaforandringer kan gøre adgangen til råstoffer i de arktiske områder lettere og derved åbne op for nye forretningsmuligheder, både i de arktiske områder og i EU. Undergrunden i de arktiske områder kan således være med til at bidrage til Europas fremtidige adgang til råstoffer og gavne europæiske virksomheders og virksomheder placeret i Arktis' industriudvikling og konkurrenceevne.

Det er dog fortsat dyrt at udvinde råstoffer i de arktiske områder, hvor etablering af minedrift i mange tilfælde kræver store startomkostninger i form af større anlægs- og infrastrukturinvesteringer i et ofte ubeboet og ufremkommeligt terræn. Der er således behov for at understøtte EU's adgang til råstoffer i disse områder, for eksempel ved en justering af den Europæiske Investeringsbanks mandater for långivning til ikke-EU-lande.

Regeringen arbejder for, at Den Europæiske Investeringsbank sætter øget fokus på merværdien af bankens udlån, så bankens investeringer supplerer de øvrige finansieringsmarkeder bedst muligt til gavn for vækst og beskæftigelse. Regeringen arbejder også for, at Den Europæiske Investeringsbank skal kunne udlåne til udvinding af råstoffer i Arktis, så EU får nemmere mulighed for at få adgang til relevante råstoffer fra området.

2. DIGITALE MARKEDER OG FORBRUGERE

Europa har gennem de seneste år været vidne til en øget digitalisering, der berører nærmest alle områder af erhvervslivet og samfundet. Denne udvikling forventes at fortsætte de kommende år. Udviklingen er med til at forny produktionsmetoderne og forbrugsmønstrene, bringer markederne tættere på hinanden, ændrer forbrugernes adfærd og åbner op for nye forretningsmodeller og arbejdspladser. Europa har dog ikke høstet de produktivetsgevinster, der ligger i de nye digitale muligheder i samme omfang som eksempelvis USA, så det er nødvendigt at blive bedre. De digitale muligheder skal være med til at skabe fremtidens vækst.

Den digitale udvikling giver nye muligheder for at udvikle innovative produkter og tjenesteydelser, og driver dermed ny vækst af stor betydning for samfundsøkonomien. Via internettet handles der i stigende grad med alt fra transportydelser til privat overnatning, og den såkaldte deleøkonomi er i en rivende udvikling. Samtidig kan virksomheder og forbrugere via internettet nemmere sælge og købe fysiske og digitale produkter og tjenester, også over grænserne. Der er stort potentiale for vækstskabelse, hvis det digitale indre marked kommer til at fungere optimalt; det vil sige med så få barrierer for digital samhandel og så rig udvikling af nye digitale produkter og tjenester som muligt.

På europæisk niveau er der søsat en række ambitiøse digitale initiativer under den digitale dagsorden, herunder for eksempel indførelse af fælles regler for e-identifikation, e-fakturering, adgang til offentlige data og sænkelse af roaming-afgifterne. Gennem digitalisering og for eksempel brug af standarder på IKT-området kan erhvervslivet få adgang til nye markeder. Samtidig kan eksempelvis øget digital kommunikation og data-genbrug sikre, at virksomhederne kan skabe nye forretningsmodeller, mens en tilstrækkelig beskyttelse af borgernes privatliv og data sikres.

Det er centralt for et velfungerende digitalt indre marked, at forbrugerne er trygge og kan foretage oplyste valg. Der er brug for at forbedre håndhævelsen af reglerne for markedsføring på digitale platforme, for eksempel på Facebook eller i apps, særligt i forhold til den yngre generation. Det er samtidig vigtigt, at forbrugerne kan udnytte de digitale muligheder – også på tværs af grænserne. Det er ikke tilfældet i dag, blandt andet på grund af omkostningerne ved opkald, databrug eller SMS i udlandet. Roaming-afgifter hører sig ikke til i et integreret indre marked.

De europæiske forbrugere bør ligeledes have nem adgang til lovligt, digitalt indhold. Ifølge en europæisk undersøgelse⁴ anser 22 pct. af samtlige adspurgte, herunder 42 pct. af de 15-24-årige, det for acceptabelt at downloade ulovligt, hvis der ikke findes et umiddelbart, lovligt alternativ. Det er derfor vigtigt at sikre, at der kan udvikles og forbruges lovlige og innovative digitale tjenester i EU.

⁴ European Citizens and Intellectual Property: Perception, Awareness and Behaviour, Office for Harmonization in the Internal Market (OHIM), November 2013.

Boks 2. Initiativer til et velfungerende digitalt indre marked med aktive forbrugere

Europæiske virksomheder og forbrugere skal udnytte de digitale muligheder i det indre marked. Regeringen arbejder for, at:

- der udvikles fælleseuropæiske standarder for elektronisk udbud, så det indre marked for elektronisk udbud bliver gennemsigtigt.
- der i forordningen, der fastlægger rammerne for samarbejdet imellem de europæiske håndhævelsesmyndigheder, indføres fælles frister for sagsbehandlingstider og regler for offentliggørelse af verserende sager. Det vil gøre anvendelsen af reglerne mere effektiv, særligt ved færden på internettet, hvor den erhvervsdrivende er baseret i et andet EU-land.
- afskaffe roamingafgifter i EU, så forbrugerne og virksomhederne billigt kan udnytte de digitale muligheder på tværs af grænserne.
- der i drøftelserne i EU om behovet for en modernisering af de europæiske ophavsretlige regler sikres en balance mellem effektiv beskyttelse af rettighedshaverne og samfundets legitime interesse i, at der er adgang til kreativt indhold på internettet på en ubureaukratisk måde.
- der indføres ny og mere nuanceret cookieregulering, der primært stiller krav til de typer af cookies, der kan gribe ind i folks digitale privatliv.
- indføre en EU-mærkningsordning for mobiltelefoners antennekvalitet, så det er mere gennemsigtigt for forbrugeren, hvad et produkt kan levere, og konkurrencen blandt producenterne skærpes.

2.1 FÆLLES STANDARDER FOR ELEKTRONISK UDBUD

Elektronisk udbud kan bidrage til at skabe vækst på det indre marked. Erfaringer viser, at elektroniske udbud kan medføre lavere transaktionsomkostninger, bedre gennemsigthed af opgaver på det indre marked samt bedre vilkår for små og mellemstore virksomheder. En større gennemsigthed forventes at bidrage til en bedre konkurrence om opgaverne inden for det offentlige område.

Med vedtagelsen af det nye udbudsdirektiv er det fastsat, at medlemslandene inden 2018 skal gennemføre alle offentlige udbud elektronisk. For at sikre et velfungerende indre marked er der behov for, at de forskellige nationale løsninger for elektronisk udbud kan interagere på tværs af medlemslandene. Det bør i den forbindelse efterspørges, at der udvikles fælleseuropæiske standarder for elektronisk udbud med udgangspunkt i det arbejde, der er i gang i regi af den europæiske standardiseringsorganisation samt OpenPEPPOL, der fokuserer på at udbrede standardiserede handelsprocesser og formater.

Regeringen arbejder for, at der udvikles fælleseuropæiske standarder for elektronisk udbud, så det indre marked for elektronisk udbud bliver gennemsigtigt.

2.2 FORBEDRET BRUG AF REGLER FOR DIGITAL MARKEDSFØRING

Børn og unge bruger i dag en stor del af deres tid på digitale platforme, sociale medier og apps, hvor de udsættes for markedsføring, skjult reklame og mulighed for at tilkøbe ydelser. Reglerne for markedsføring mod børn og unge er i høj grad harmoniseret på EU-niveau, men tager ikke højde for alle de digitale muligheder og problemstillinger. Samtidig er der ikke tilstrækkelig mulighed for at håndhæve reglerne for vildledende markedsføring og spam på digitale platforme og køb, der foretages i apps.

Digitale platforme er af natur grænseoverskridende. Hvis en erhvervsdrivende kommer fra et andet EU-land og overtræder de danske eller fælleseuropæiske regler for eksempel vildledende markedsføring på digitale platforme og køb foretaget i apps, er det sværere for de danske myndigheder at gribe ind. Der eksisterer et formelt og bindende samarbejde mellem de europæiske håndhævelsesmyndigheder. I praksis kan der dog være udfordringer ved samarbejdet, blandt andet fordi der ikke er frister for sagsbehandlingstider og ikke er fælles regler for offentliggørelse af verserende sager. Der er således behov for at styrke håndhævelsen af forbrugerbeskyttelsen på EU-niveau, hvilket også vil skabe mere ensartede konkurrencevilkår for virksomhederne på tværs af EU.

Regeringen arbejder for, at der i forordningen, der fastlægger rammerne for samarbejdet imellem de europæiske håndhævelsesmyndigheder, indføres fælles frister for sagsbehandlingstider og regler for offentliggørelse af verserende sager. Det vil gøre anvendelsen af reglerne mere effektiv, særligt ved færden på internettet, hvor den erhvervsdrivende er baseret i et andet EU-land.

2.3 ROAM LIKE AT HOME

I et velfungerende indre marked for telekommunikation hører dyre afgifter på tale, data og SMS ikke hjemme. Billig mobiltelefoni er af stor betydning, når danskerne rejser over grænserne på ferie, men i særdeleshed også i arbejdssammenhænge. Forbrugerne og virksomhederne skal ikke frygte skyhøje regninger ved ophold i et andet EU-land. Under det danske EU-formandskab kom man ambitionen nærmere ved at opnå aftale om gradvis sænkelse af afgifterne på roaming i EU, hvor den sidste sænkelse af priserne blev gennemført den 1. juli 2014. I dag koster det ca. 1900 kr., hvis du bruger 1 GB data i et andet EU-land, ca. 168 kr. at tale i telefon i en time og ca. 55 kr. at sende 100 sms'er. Der er ikke i den nuværende regulering lagt op til yderligere sænkelse af priserne. Forbruget af data er støt stigende og steg fra 2012 til 2013 med 68 pct. i Danmark, og priserne på data bliver derfor stadig vigtigere.

En såkaldt "roam-like-at-home-model" for alle teleudbydere i EU vil gøre op med de høje roamingpriser og betyde, at taleopkald, sms og brug af data skal koste det samme, uanset om man opholder sig i et andet EU-land eller i sit hjemland.

Regeringen arbejder for at afskaffe roamingafgifter i EU, så forbrugerne og virksomhederne kan udnytte de digitale muligheder på tværs af grænserne.

2.4 MODERNISERING AF DE EUROPÆISKE REGLER OM OPHAVSRET

Antallet af lovlige, digitale tjenester, som forbrugerne i det indre marked har adgang til, har aldrig været større. Der er dog stadig forskelle på, hvilke ydelser i form af digitalt indhold, for eksempel musik og film, som forbrugerne i de enkelte medlemslande i det indre marked har adgang til. Blandt andet på grund af manglen på lovlige tjenester, der udbyder den service, der efterspørges, downloades og streames der ofte ulovligt, hvilket er til skade for rettighedshaverne.

For at facilitere adgangen til digitalt indhold bør det være lettere at erhverve multi-territoriale licenser til digitale værker i Europa. For at opnå dette er det nødvendigt at se på mulighederne for at modernisere de europæiske regler om ophavsret og dermed lette adgangen til indhold, men samtidig værne om de intellektuelle ejendomsrettigheder og fremme kreativitet og kulturel mangfoldighed.

Dette vil samtidig bidrage til Europas vækststrategi ved at øge digital, datadrevet innovation på tværs af alle sektorer i økonomien i EU. Europa-Kommissionen har tilkendegivet, at der på EU-niveau vil blive taget initiativ til overvejelser om behovet for modernisering af ophavsretten. Regeringen vil deltage aktivt heri og i den forbindelse lægge vægt på at sikre balancen mellem effektiv beskyttelse af rettighedshaverne og samfundets legitime interesse i, at der er adgang til kreativt indhold på internettet på en ubureaukratisk måde. Det kan øge forbrugernes adgang til digitalt indhold til gavn for økonomien og udviklingen af nye forretningsmodeller i EU.

Regeringen arbejder for, at der i drøftelserne i EU om behovet for en modernisering af de europæiske ophavsretlige regler sikres en balance mellem effektiv beskyttelse af rettighedshaverne og samfundets legitime interesse i, at der er adgang til kreativt indhold på internettet på en ubureaukratisk måde.

2.5 SLUTBRUGERFOKUS VED REVISION AF REGLERNE FOR COOKIES

De nuværende cookieregler, som er en del af den europæiske lovgivningsramme for databeskyttelse, har vist sig mindre velegnede til at opnå formålet om kontrol med private oplysninger i den digitale verden end ventet.

Reglerne er begrundet i en reel bekymring om privatlivsbeskyttelsen på internettet, men er ikke tilstrækkeligt nuancerede, idet virksomheder og borgere hver gang skal samtykke til, at en given hjemmeside anvender cookies – også til webstatistik om brugeradfærd på hjemmesider. Reglerne virker derfor ikke efter hensigten og illustrerer, at samtykkekravet i sin nuværende form ikke er velegnet til at løse spørgsmål om tillid på nettet.

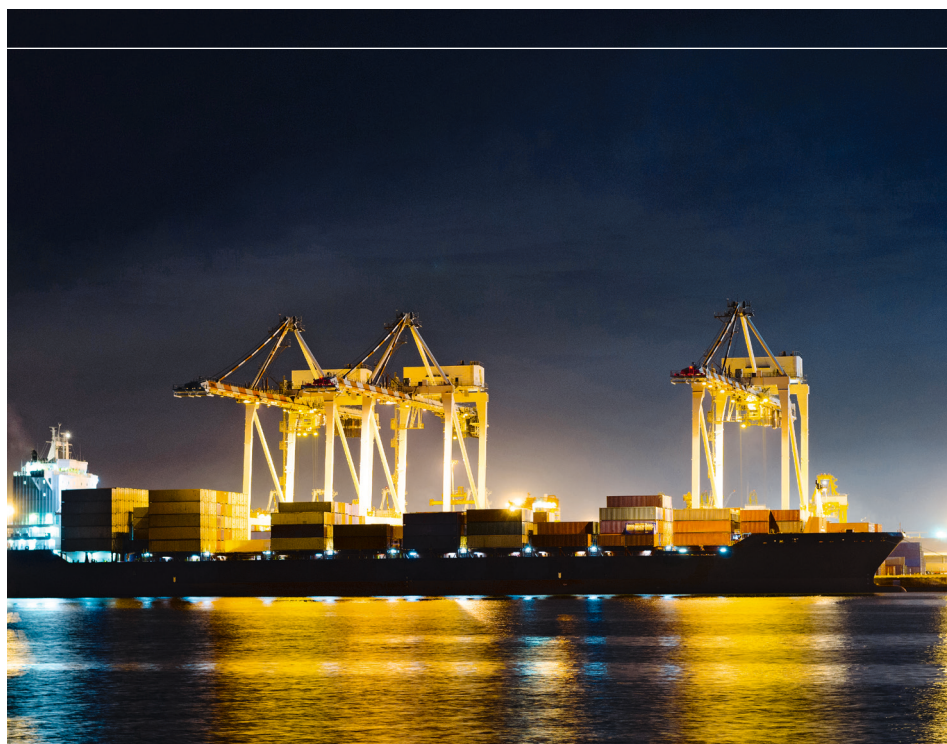
Regeringen arbejder for, at der indføres ny og mere nuanceret cookieregulering, der primært stiller krav til de typer af cookies, der kan gribe ind i folks digitale privatliv.

2.6 MÆRKNINGSORDNING FOR MOBILTELEFONERS ANTENNEKVALITET

En mobiltelefons antennekvalitet kan variere meget fra model til model. Forbrugere har i dag ikke mulighed for at vurdere, om en mobiltelefon har god eller dårlig antennekvalitet, inden de køber telefonen, og der er stor forskel på, hvor godt mobiltelefoner fungerer de steder, hvor signalet fra mobilmasterne er svagt.

En forudsætning for realiseringen af et dynamisk digitalt indre marked er, at den digitale infrastruktur udnyttes bedst muligt. Smartphones og mobilt bredbånd spiller i den forbindelse en nøglerolle. Der bør findes en løsning på EU-niveau, der betyder, at forbrugerne kan være sikre på, at den mobiltelefon, de køber, har god antennekvalitet.

Regeringen arbejder for at indføre en EU-mærkningsordning for mobiltelefoners antennekvalitet, så det er mere gennemsigtigt for forbrugeren, hvad et produkt kan levere, og konkurrencen blandt producenterne skærpes.

3. ÅBNE OG VELFUNDERENDE MARKEDER

Det indre marked er det største hjemmemarked i den vestlige verden og én af EU's største succeser. Det har bidraget til, at der blev skabt 2,8 millioner nye job fra 1992 til 2008⁵ og til, at EU's medlemslande handler stadig mere med hinanden.

I Danmark har vi også nydt godt af det indre marked. Et studie af europæisk integrations betydning for vækst blandt "gamle" medlemslande viste, at Danmark over 20 år har haft størst gevinst af integrationen på det indre marked målt på vækst i indkomst pr. indbygger. Undersøgelsen viste, at Danmarks BNP per indbygger siden 1993 er vokset med 500 euro om året som følge af europæisk integration⁶. Forbrugerne nyder i kraft af den større konkurrence godt af et bredere udvalg af produkter og tjenesteydelser og lavere priser, og det vurderes, at en betydelig andel af danske job er direkte eller indirekte afhængige af udviklingen i økonomien i EU.

Men selv om det indre marked altså på mange måder er en succes, kan det blive endnu bedre. Fuldt udnyttelse af det indre markeds potentiale skønnes af det britiske erhvervsministerium at kunne løfte det europæiske BNP med op til 14 pct.⁷ Regeringen mener derfor, at det er vigtigt at få det indre marked til at fungere bedre både i forhold til varer og tjenesteydelser. Ellers kan virksomheder og borgere ikke fuldt ud nyde deres rettigheder.

Den fulde og effektive gennemførelse af det indre energimarked er et vigtigt led i udviklingen af EU's globale styrkeposition gennem dets bidrag til vækst, beskæftigelse og konkurrenceevne. Det Europæiske Råd har i februar 2011 sat 2014 som året, hvor det indre energimarked skal være fuldt gennemført, og har senest i oktober 2014 bekræftet dette mål. Det står dog klart, at der ved udgangen af 2014 fortsat vil være mange reelle udeståender både i forhold til regelfastsættelse og etablering af den nødvendige infrastruktur. Der er således fortsat behov for at få udarbejdet og håndhævet reglerne for handel med energi over grænserne, prioritere udbygningen af energiinfrastruktur, sikre, at indførelse af kapacitetsmarkeder ikke skaber konkurrenceforvridning, og udvikle detailmarkederne, så forbrugssiden kan blive inddraget og medvirke til øget markedsfunktionalitet.

5 Kommissionen, oktober 2012, http://ec.europa.eu/internal_market/smact/docs/single-market-act2-citsummary_da.pdf.

6 Bertelsmann Stiftung, policy brief # 2014/02, juli 2014, http://www.bertelsmann-stiftung.de/cps/rde/xbcr/SID-66FB679A-9C1E8BF4/bst_engl/xcms_bst_dms_40210_40211_2.pdf - Luxembourg er ikke en del af undersøgelsen pga. manglende tal.

7 Aussilloux, V., Bourmellassa, H., Emlinger, C. & Fontagné, L. (February 2011), The economic consequences for the UK and the EU of completing the Single Market, BIS Economics Paper No. 11.

Boks 3. Initiativer for åbne og velfungerende markeder

For at virksomhederne kan udnytte mulighederne for at skabe vækst i Europa, er det centralt, at markedet er velfungerende og åbent over for omverdenen. Regeringen arbejder for, at:

- der opnås en ambitiøs frihandelsaftale med USA. Samtidig bør medlemslandenes ret til at fastlægge national udlændinge- og arbejdsmarkedsregulering samt miljø- sundheds- og forbrugerbeskyttelsesstandarder respekteres.
- tjenesteydelser inkluderes i EGA (Environmental Goods Agreement), så hele værdikæden afspejles, og markederne åbnes mest muligt for både grønne produkter og tjenesteydelser, til gavn for udbredelsen af grøn teknologi.
- EU's tiltag mod tredjelandes dumping og subsidier effektivt fjerner skaden for europæiske virksomheder, men ikke bliver et redskab til at uddele straf på bekostning af europæiske virksomheders konkurrenceevne.
- der udvikles europæiske standarder for tjenesteydelser i samarbejde med virksomhederne, så det indre marked for tjenesteydelser bliver gennemsigtigt uden brug af harmonisering og ny lovgivning.
- der indføres minimumskrav til myndighedernes virksomhedsrådgivning i det indre marked, så denne service ensartes på tværs af landegrænser, samt at der etableres én indgang i hvert land, så virksomhederne kan operere overalt på det indre marked med mindst muligt administrativt besvær.

3.1 FRIHANDELSAFTALE MED USA

En frihandelsaftale mellem EU og USA har til formål at sænke handelsbarrierer og gøre det endnu lettere at handle med varer og tjenesteydelser på tværs af Atlanten.

Europa-Kommissionens analyse af de ventede effekter for hele EU peger på, at en ambitiøs frihandelsaftale vil kunne løfte EU's økonomi med op mod ½ pct. og løfte EU's eksport til USA med op mod 28 pct.⁸ USA er blandt Danmarks vigtigste eksportmarkeder og det største uden for EU.

En aftale med USA skal styrke EU's rolle som central aktør i den globale økonomi og vil kunne sætte en række globale standarder indenfor det handelspolitiske område. Dette skal ske, uden at EU går på kompromis med sine høje regulatoriske standarder indenfor eksempelvis centrale servicesektorer, såsom sundhed og uddannelse. Endelig er det vigtigt for regeringen, at forhandlingerne føres så transparent som muligt og i tæt dialog med alle interesserede parter.

En ambitiøs frihandelsaftale mellem EU og USA kan give Danmark fordele inden for væsentlige eksportsektorer som for eksempel lægemidler, søfart, maskiner og grøn teknologi. Det er også regeringens målsætning, at en frihandelsaftale mellem EU og USA skal bidrage til at styrke globale standarder inden for bæredygtig udvikling, herunder miljøstandarder, arbejdsmiljø og arbejdstagerrettigheder, som det også fremgår af Europa-Kommissionens forhandlingsmandat. En højere grad af fælles standarder på disse områder vil også medvirke til at styrke europæiske virksomheders muligheder på de globale markeder.

Regeringen arbejder for, at der opnås en ambitiøs frihandelsaftale med USA. Samtidig bør medlemslandenes ret til at fastlægge national udlændinge- og arbejdsmarkedsregulering samt miljø- sundheds- og forbrugerbeskyttelsesstandarder respekteres.

⁸ Tallet er udregnet ved et benchmark i 2027 hhv. uden og med en frihandelsaftale.

3.2 TJENESTEYDELSER INKLUDERES I GRØNNE FRIHANDELSFORHANDLINGER

De igangværende grønne frihandelsforhandlinger (Environmental Goods Agreement, EGA), der blandt andet omfatter EU, USA, Kina og Japan, fokuserer på at nedsætte tolden på en række grønne varer.

Flere rapporter, blandt andet fra OECD, har imidlertid dokumenteret, at en række tjenesteydelser, som for eksempel konstruktion, installation, reparation og vedligeholdelse, er centralt for udvikling, salg og eksport af grønne produkter. Tjenesteydelser, der knytter sig til grønne produkter, bør derfor inkluderes i forhandlingerne.

Den danske regering vil arbejde for at inkludere tjenesteydelser i EGA, så de bliver en del af handelsliberaliseringen på det grønne område. Dette vil højne ambitionsniveauet og den økonomiske og miljømæssige effekt af den endelige aftale.

Regeringen arbejder for, at tjenesteydelser inkluderes i EGA, så hele værdikæden afspejles og markederne åbnes mest muligt for både grønne produkter og tjenesteydelser, til gavn for udbredelsen af grøn teknologi.

3.3 RESTRIKTIV BRUG AF STRAFTOLD

EU's regler for anvendelse af beskyttelsestold eller kvoter ("defensive handelsinstrumenter") på varer fra tredjelande er i færd med at blive revideret. Hensigten bag revisionen er at tilpasse reglerne til udviklingen i de internationale handelsmønstre og den europæiske økonomis behov og gøre reglerne mere effektive og forudsigelige for europæiske virksomheder.

Danske virksomheder er gode til at udnytte de nye globale handelsmønstre, således at varer i stigende omfang importeres fra tredjelande med henblik på forarbejdning og salg i Danmark, EU og tredjelande. Den øgede afhængighed af import af varer og halvfabrikata fra tredjelande har dog samtidig betydet, at danske virksomheder er blevet mere sårbare, når EU for eksempel pålægger beskyttelsestold eller indfører kvoter på varer, der kommer fra tredjelande. Paradoksalt nok kan danske virksomheder med produktion i tredjelande således blive ramt af beskyttelsestold på deres egne produkter, når de importeres til EU.

EU's regler har hidtil bygget på et sundt princip om, at beskyttelsestold skal anvendes på en måde, der tager hensyn til alle relevante erhvervsinteresser i EU. Flere af de ændringer, som Europa-Kommissionen lægger op til at indføre, er imidlertid på centrale områder i modstrid med dette princip. Det gælder blandt andet i forhold til, at Europa-Kommissionen ønsker, at EU skal pålægge importerede varer højere beskyttelsestoldsatser, end det er tilfældet i dag. Virksomheder, der forstår at udnytte globaliseringens muligheder, risikerer dermed at blive ramt uretmæssigt, samtidig med at der vil blive skabt mindre gennemsigtighed og forudsigelighed i EU's praksis.

Regeringen arbejder for, at EU's tiltag mod tredjelandes dumping og subsidier effektivt fjerner skaden for europæiske virksomheder, men ikke bliver et redskab til at uddele straf på bekostning af europæiske virksomheders konkurrenceevne.

3.4 STANDARDISERING SOM LØFTESTANG FOR VÆKST

EU's indre marked er stadig præget af fragmenterede nationale regler. Særligt i forhold til tjenesteydelser er størstedelen af de nationale særregler at finde i sektorspecifik lovgivning. Særligt for små og mellemstore virksomheder skaber det betydelige barrierer for samhandelen i EU. Barriererne medfører mindre konkurrence og højere priser, hvilket er til skade for forbrugerne.

Internationale standarder bidrager til at effektivisere produktionsprocesser, dokumentere konkurrencemæssige fordele inden for eksempelvis bæredygtighed og lette adgangen til udenlandske markeder. Undersøgelser viser, at virksomheder, der anvender standarder, har 9-15 pct. højere produktivitet end virksomheder, som ikke anvender standarder⁹.

Standarder har bidraget til et velfungerende indre marked på vareområdet og kan derfor også være et effektivt redskab at bruge i relation til tjenesteydelser. Fordelen er, at europæiske virksomheder selv deltager i udarbejdelsen af standarderne, og at virksomhederne underlægges ens krav i det indre marked. Brug af internationale standarder kan således være en metode til at ensarte markedet og mindske effekten af nationale særregler uden at bruge lovgivningsmæssig harmonisering. Dette vil gøre det lettere for virksomheder at operere og vokse sig store i EU's indre marked, for eksempel på områder som miljøvenlighed, genanvendelse og inden for e-handel, der kan give virksomhederne nye muligheder.

Regeringen arbejder for, at der udvikles europæiske standarder for tjenesteydelser i samarbejde med virksomhederne, så det indre marked for tjenesteydelser bliver gennemsigtigt uden brug af harmonisering og ny lovgivning.

3.5 STYRKE MYNDIGHEDSRÅDGIVNINGEN I DET INDRE MARKED

De hjælpemidler på EU-plan, der skal hjælpe virksomhederne i det indre marked med at fjerne barrierer for salg af varer og levering af tjenesteydelser på tværs af grænserne, er præget af store kvalitetsforskelle. Det drejer sig for eksempel om SOLVIT, Points of Single Contact på serviceområdet og produktkontaktpunkter.

Hjælpemidlerne lider blandt andet under manglende ressourcer og lav prioritering i de enkelte medlemslande. Dette medfører dårlig service overfor virksomheder i form af blandt andet lange sagsbehandlingstider, ufuldstændig rådgivning og mangel på information. Samtidig er der usikkerhed om, hvor man skal henvende sig, og forespørgsler behandles langt fra altid det rette sted.

Håndhævelse er et af de områder, hvor vi bør gøre mere, og regeringen ønsker en EU-retsakt, der styrker myndighedssamarbejdet om det indre marked og samtidig sikrer, at de forskellige hjælpemidler i de enkelte medlemslande leverer samme høje service.

Regeringen arbejder for, at der indføres minimumskrav til myndighedernes virksomhedsrådgivning i det indre marked, så denne service ensortes på tværs af landegrænser, samt at der etableres én indgang i hvert land, så virksomhederne kan operere overalt på det indre marked med mindst muligt administrativt besvær.

⁹ http://erhvervsstyrelsen.dk/file/174639/Effektanalyse_standarder.pdf.

4. AVANCERET PRODUKTION

Den globale konkurrence er skærpet. Varer og tjenesteydelser produceres der, hvor det sker mest effektivt. Det bidrager til yderligere specialisering, hvor produktionsvirksomhederne fokuserer på deres kernekompetencer. Åbne markeder og investeringer på tværs af landegrænser har medført, at produktionen ofte organiseres i globale værdikæder, hvor forskellige led i produktionen sker på flere kontinenter.

Denne udvikling gør verden rigere og er en fordel for de enkelte lande. Men det øger også kravene til virksomhederne. De europæiske lande har gennemgået en udvikling mod mindre produktion og mere service og har oplevet et væsentligt fald i antallet af produktionsarbejdspladser. Siden 2000 er industribeskæftigelsen faldet med 15 pct. i EU-28 og med knap 30 pct. i Danmark¹⁰. I samme periode har beskæftigelsen inden for sektoren for tjenesteydelser været stigende.

Produktion har fortsat stor betydning for den europæiske økonomi. Produktionserhvervene er en drivkraft for produktivitetsvækst, og der er mange arbejdspladser knyttet til produktion – ikke kun i industrien, men også i forsknings- og videntunge erhverv. Der er også fokus på industriens vilkår på europæisk niveau, idet Europa-Kommissionen på opfordring af Det Europæiske Råd arbejder på en handlingsplan for at forbedre den industrielle konkurrenceevne. Handlingsplanen skal anvise retningen for Europa-Kommissionens industripolitiske strategi om en industriel renæssance i Europa, der blandt andet handler om, at koordinationen medlemslandene imellem skal forbedres, og at konkurrenceevnehensyn skal integreres i andre politikområder.

Udflytning af produktion kan betyde, at også arbejdspladser i følgeerhverv, som for eksempel transport, byggeri og andre serviceerhverv, bliver ramt. Udviklingen inden for automatisering, IKT og avancerede produktionsteknologier skaber nye muligheder for produktion. Gennem brug af robotter og 3D-printning til industrielt brug vil virksomhederne hurtigt og omkostningseffektivt kunne udvikle og producere kundespecifikke produkter. I takt med at priserne på for eksempel robotteknologi falder, bliver produktion i mindre skala mere konkurrencedygtig, fordi lønudgifterne falder. Det giver nye muligheder, især for Europas mange små og mellemstore virksomheder. Derfor er det vigtigt med en tæt sammenhæng mellem viden og produktion. Viden bidrager til, at virksomhederne kan udnytte mulighederne og dermed fastholde produktion i Danmark.

Øget ressource- og energieffektivitet kan ligeledes styrke konkurrenceevnen. Knaphed og stigende priser på for eksempel råstoffer gør ressourceeffektiv produktion med mindre materialeanvendelse, mere genanvendelse samt lavere udledning mere rentabel. Globalt set er der samtidig en tendens til, at produkter og serviceydelser integreres. Ved at knytte rådgivning, uddannelse og service til et fysisk produkt, øges værdiskabelsen. Skellet mellem produktions- og servicevirksomhed bliver dermed mindre. Dette gælder for eksempel grønne produkter som vindmøller og i den maritime industri.

For at europæisk industri også i fremtiden kan bidrage til vækst og værdiskabelse, er det derfor vigtigt, at virksomhederne har adgang til avanceret teknologi og råstoffer til brug i produktionen – også på tværs af grænserne.

¹⁰ Kilde: Eurostat.

Boks 4. Initiativer til mere ressourceeffektiv og avanceret produktion

For at fremtidssikre europæisk industri er det nødvendigt at fokusere på at udbrede ny teknologi, ressourceeffektivitet og grønne løsninger samt strømline det indre marked for varer og tjenesteydelser. Regeringen arbejder for at:

- fjerne barrierer på EU-niveau for digitalisering og automatisering i produktionen ved at udvikle standarder, så også små og mellemstore virksomheder nemt kan anvende ny teknologi i produktionen.
- fjerne barrierer for samarbejde om industrisymbioser på EU-niveau ved at strømline omklassificeringen af affald til brug i anden produktion. På den måde kan potentialet i samarbejde mellem virksomheder om at udnytte hinandens restprodukter, såkaldte industrisymbioser, styrkes på tværs af grænserne.
- styrke udbredelsen af centrale støtteteknologier ved styrket koordinering af europæiske, nationale og regionale initiativer med henblik på at udvikle den europæiske industri.
- justere passagerskibsdirektivet, så passagerskibe kan bygges i både stål og tilsvarende sikre materialer. På den måde vil vilkårene for at udvikle nye grønne løsninger også blive forbedret inden for søfart.
- Europa-Kommissionen samler de enkelte landes indsatser for fremme af handel med viden via etablering af en europæisk, elektronisk platform for handel med IPR, hvor det er muligt både at købe og sælge IPR og få ny viden og hjælp til handel med IPR.
- der indføres fælles procedurer for notifikation af særregler på vare- og serviceområdet, så der findes ensartede regler og gennemsigtighed på både markedet for varer og markedet for tjenesteydelser.

4.1 STYRKET DIGITALISERING OG AUTOMATISERING I PRODUKTIONEN

Europæiske virksomheder er ikke lige så gode som for eksempel amerikanske virksomheder til at optage ny teknologi og bruge digitale værktøjer og processer i produktionen. Det betyder, at virksomheder fra tredjelande har en fordel i forhold til europæiske virksomheder, og at Europa går glip af en vækstgevinst genereret af mere innovativ og omkostningseffektiv produktion.

Der er særligt potentiale for yderligere udbredelse af de bedst tilgængelige teknikker i industrien og i små og mellemstore virksomheder. Mindre virksomheder har ofte mindre viden om potentialer ved automatisering og begrænset adgang til finansiering af automatiserings- og digitaliseringsløsninger og kompetencer.

Regeringen arbejder for at fjerne barrierer på EU-niveau for digitalisering og automatisering i produktionen ved at udvikle standarder, så også små og mellemstore virksomheder nemt kan anvende ny teknologi i produktionen.

4.2 RESSOURCEEFFEKTIVITET OG INDUSTRIEL SYMBOSE

Gennem fokus på ressourcer og genanvendelse kan industrien producere mere for mindre og styrke konkurrenceevnen. Kommercielt samarbejde i industrien om at udnytte restprodukter i ny produktion er en voksende tendens og rummer stort potentiale. Når én virksomheds restprodukt i form for eksempel af vand, energi eller materialer genanvendes som input i en anden virksomheds produktionsproces, kan det ofte være et billigt alternativ til anvendelse af nye råvarer.

Såkaldte industrisymbioser, hvor virksomheder samarbejder om at udnytte restprodukter, kan bidrage til, at eksisterende ressourcer udnyttes mere effektivt. Det understøtter virksomhedernes konkurrenceevne, samtidig med at det er godt for miljøet. Eksempelvis anvendes organismeaffald fra Novozymes i dag som gødning i landbruget, og gips, som er spildprodukt fra røgrensning hos DONG Energy, bliver til nye gipsplader hos virksomheden Gyproc. I begge tilfælde reduceres omkostninger, og samtidig har det positive miljø- og klimaeffekter i form af blandt andet reduktion af CO₂-udledningen.

Regeringen arbejder for at fjerne barrierer for samarbejde om industrisymbioser på EU-niveau ved at strømline omklassificeringen af affald til brug i anden produktion. På den måde kan potentialet i samarbejde mellem virksomheder om at udnytte hinandens restprodukter, såkaldte industrisymbioser, styrkes på tværs af grænserne.

4.3 CENTRALE STØTTETEKNOLOGIER

Centrale støtteteknologier (Key Enabling Technologies) har stor betydning for europæisk industris fremtid. Støtteteknologier er for eksempel avancerede produktionsteknologier, nye materialer, nanoteknologi og meget andet, som på tværs af forskellige brancher og sektorer understøtter innovation og derved vækst og nye arbejdspladser. De centrale støtteteknologier understøtter ikke blot europæiske virksomheders konkurrenceevne, men kan også være afgørende for virksomhedernes omstilling til en grøn og mere resourceeffektiv produktion. Forskning og udvikling inden for centrale støtteteknologier er ofte kapitalintensivt og kræver de rette rammebetingelser, herunder en veluddannet arbejdsstyrke og gode vilkår for at bringe nye produkter på markedet.

Regeringen arbejder for at styrke udbredelsen af centrale støtteteknologier ved styrket koordinering af europæiske, nationale og regionale initiativer med henblik på at udvikle den europæiske industri.

4.4 FREMME AF GRØN OMSTILLING INDEN FOR SØFART

Hvis den grønne omstilling og det danske vækstpotentiale i forhold til eksport af grønne produkter skal realiseres, er der behov for at skabe bedre vilkår i EU for udviklingen af nye, grønne og innovative løsninger. Medlemslandenes anvendelse af passagerskibsdirektivet betyder, at det indre marked for produktion af skibe i letvægtsmaterialer – for eksempel kulfiberkomposit – er begrænsede.

Bygning af skibe i disse materialer har både et miljøpotentiale, da der er betydelige driftsøkonomiske og miljømæssige fordele ved lettere skibe, og et vækstpotentiale, da danske værfter har en potentiel styrkeposition i forhold til netop levering af denne type miljø- og energieffektive løsninger.

Regeringen arbejder for, at passagerskibsdirektivet justeres, så passagerskibe kan bygges i både stål og tilsvarende sikre materialer. På den måde vil vilkårene for at udvikle nye grønne løsninger også blive forbedret inden for søfart.

4.5 STYRKET HANDEL MED VIDEN

Forskningsaktive virksomheder er mere produktive end virksomheder, der ikke er forskningsaktive, og virksomheder, der også samarbejder med videninstitutioner, er endnu

mere produktive¹¹. Samtidig viser ny dansk forskning, at virksomheder, der handler med IPR (forstået som patent-, varemærke-, design- og brugsmodelrettigheder), klarer sig bedre på en række økonomiske parametre end virksomheder, der ikke handler med IPR¹². Disse virksomheder kan styrke deres innovationsevne ved at skaffe sig adgang til andres viden. Samtidig kan virksomheder gøre salg af IP-rettigheder til en selvstændig indtægtskilde. Der er således fordele for såvel den enkelte virksomhed som for samfundsøkonomien ved at styrke handlen med viden og IPR. Med det kommende enhedspatent får virksomheder (og opfindere) endnu en mulighed for at søge patentbeskyttelse på deres opfindelser i Europa. Med enhedspatentet bliver det mere enkelt og billigere at opnå patentbeskyttelse i mange europæiske lande på en gang. Et enhedspatent vil således dække et meget stort markedspotentiale i Europa. En indehaver af et enhedspatent har mulighed for at indgå licensaftaler med virkning for ét eller flere lande. Dette kan gavne både de virksomheder, der har en interesse i en licens på opfindelsen, indehaveren af enhedspatentet, der dermed har mulighed for at opnå licensindtægter, samt samfundsøkonomien som helhed, idet opfindelsen udnyttes bredt.

Det globale marked for handel med IPR er imidlertid fragmenteret og svært at overskue. Det er vanskeligt at få overblik over, hvad der udbydes til salg, hvem der er interesseret i at købe, og hvad prisniveauet er. Flere europæiske lande har fokus på at fremme handel med viden, men da indsatsen ikke er koordineret, er der en merværdi at hente ved en fælles indsats på europæisk niveau, idet det vil skabe et bedre grundlag for at kunne slå igennem som en vægtig spiller på det globale marked. Målet er at opnå en større volumen og skabe større opmærksomhed om mulighederne for at handle med viden.

Danmark støtter således op om Europa-Kommissionens planer om at skabe et gennemsigtigt marked for handel med IPR, for eksempel ved at sætte fokus på udvikling af fælles og mere anvendelige metoder til værdiansættelse af IPR, eller ved at skabe opmærksomhed om fordelene ved handel med IPR. Andre initiativer, som for eksempel standardkontrakter for handel med IPR eller etablering af en europæisk markedsplads, kan også styrke handlen med IPR. Initiativer til at styrke handlen kan med fordel samles på en portal på europæisk plan, så virksomheder nemt kan få svar på de udfordringer, de har, og hurtigt kan finde relevant viden og hjælp.

Regeringen arbejder for, at Europa-Kommissionen samler de enkelte landes indsatser for fremme af handel med viden via etablering af en europæisk, elektronisk platform for handel med IPR, hvor det er muligt både at købe og sælge IPR og få ny viden og hjælp til handel med IPR.

4.6 INTEGRATION MELLEM VARER OG TJENESTEYDELSER I DET INDRE MARKED

Nationale særregler udgør fortsat en barriere for samhandlen i EU. Op mod 25 pct. af de virksomheder, der handler på det indre marked, har oplevet problemer med at eksportere på grund af nationale særregler. Hvert år notificeres mellem 600 og 800 nye nationale særregler til Europa-Kommissionen.

I 2014 er der i EU's medlemslande blevet indført mindst 185 særregler vedrørende tjenesteydelser¹³. De nye særregler kan være reelle barrierer for danske erhvervsdrivende og virksomheder, der ønsker at operere i andre EU-lande. Nationale særregler på serviceområdet, for eksempel nye autorisationsordninger, er ikke underlagt samme notifikationsprocedure, som gælder på vareområdet, og der er ikke mulighed for at gøre indsigelse

¹¹ Uddannelses- og Forskningsministeriet (2014): Den forsknings- og innovationspolitiske redegørelse.

¹² Se www.styrkbundlinjen.dk.

¹³ Databasen Informationssystemet for det Indre Marked (IMI).

over for sådanne særregler. Det gør dette marked mere uigennemsigtigt for virksomhederne. Samtidig er informationerne om nationale særregler vedrørende tjenesteydelser svært tilgængelige for brugerne, det vil sige myndighederne og de virksomheder, der opererer i det indre marked.

En effektiv, gennemsigtig og forpligtende procedure, der gælder for både varer og tjenesteydelser, er derfor en forudsætning for, at medlemslandene og Europa-Kommissionen kan gribe ind over for ulovlige eller uhensigtsmæssige særregler i medlemslandene, før de indføres.

Regeringen arbejder for, at der indføres fælles procedurer for notifikation af særregler på vare- og serviceområdet, så der findes ensartede regler og gennemsigtighed på både markedet for varer og markedet for tjenesteydelser.

5. ENKLERE REGLER

Det er centralt for de europæiske virksomheder, at de regelsæt, de møder, når de bevæger sig over grænserne, er let tilgængelige, ensartede og gennemsigtige. På den måde bliver det nemmere for alle virksomheder at handle og agere på det indre marked. Det er vigtigt, at indsatsen reelt kommer virksomhederne til gavn, hvorfor de bør inddrages systematisk på en konstruktiv og effektiv måde. Det er samtidig vigtigt, at der på europæisk niveau er fokus på, om ny europæisk lovgivning skaber merværdi. Det betyder, at detaljeringniveauet i de enkelte lovgivningsinitiativer skal overvejes nøje.

Regelforenklning har stået højt på EU-dagsordenen de senere år, og en kortlægning af EU-lovgivningen fra Europa-Kommissionen har resulteret i en liste med nye konkrete initiativer og forslag, der skal forenkle lovgivningen, reducere de administrative byrder og sikre en mere effektiv opfyldelse af de politiske målsætninger. Regeringen har generelt støttet Europa-Kommissionens regelforenklingsindsats og samtidig understreget, at regelforenklning ikke må ske på bekostning af grundlæggende beskyttelsesniveauer, særligt på områder som sundhed, miljø og arbejdsmiljø.

Der er stadig et uudnyttet potentiale i at sikre enklere regler for virksomhederne. For eksempel bør der arbejdes på at sikre, at regelforenklingsinitiativerne rent faktisk medfører konkrete byrdelettelser for virksomhederne. Vi bør lade virksomhederne komme til orde og forpligte Europa-Kommissionen til at tage deres forslag til byrdereduktioner alvorligt. Samtidig er det centralt, at love og regler tilskynder og ikke bremser lysten til at udnytte og udvikle nye digitale muligheder, eller til at bevæge sig ud på det digitale marked. Det er helt grundlæggende og skal integreres på tværs af alle lovgivningsområder.

Det er heller ikke altid, der er behov for EU-regulering, og den EU-regulering, der foreslås, skal medføre et minimum af administrative byrder og ikke være unødigt detaljeret. Der er desværre en række eksempler på, at den EU-regulering, der foreslås, har en detaljeringsgrad, der medfører utilsigtede konsekvenser og store administrative byrder.

Boks 5. Initiativer til at fremme enklere regler

De regelsæt, som virksomhederne skal forholde sig til i det indre marked, bør være enkle og fremtidssikrede. Regeringen arbejder for, at:

- Europa-Kommissionen forpligtes til et "følg eller forklar"-princip i forhold til konkrete regelforenklingsforslag, der via medlemslandene er kommet fra slutbrugerne.
- Europa-Kommissionen forpligtes til at gøre digitaliseringsparat lovgivning til et grundprincip ved nye lovgivningsinitiativer, så lovgivningen ikke bliver en bremseklovs for digitaliseringen.
- tilpasse direktivet om havnestatskontrol, så der er bedre mulighed for at anvende en risikobaseret tilgang og anvende ressourcerne mere effektivt.
- indføre en platform for maritim dataudveksling på tværs af EU samt harmonere de indrapporteringskrav, som skibsfarten er underlagt, med henblik på at mindske de administrative byrder for skibsfart i EU.
- sikre fleksibilitet for medlemslandene i forbindelse med at tilpasse reguleringen af interbankgebyrer til nationale forhold, så billige nationale debetkort, som for eksempel dankortet, kan videreføres.
- EU-regulering vedrørende aktionærrettigheder skal være simpel og tilskynde til aktivt ejerskab af børsnoterede virksomheder uden at ansvarsfordelingen imellem aktionærer og bestyrelse forrykkes.
- det nye hvidvaskdirektiv sikrer et effektivt tilsyn med stor fleksibilitet i forhold til oprettelse af et ejerregister over reelle ejere.

5.1 FØLG ELLER FORKLAR SOM PRINCIP I REGELFORENKLINGSINDSATSEN

Regelforenklingsindsatsen er et fokusområde for den nye Europa-Kommission, og der er for første gang udpeget en kommissær med ansvar for bedre regulering. Kommissæren har til opgave at styre Europa-Kommissionens indsats i det såkaldte REFIT-program. Europa-Kommissionens tiltag har ofte manglet tilstrækkeligt fokus på inddragelse af interessenterne. Dette har medført, at mange lettelser opfattes som værende "kun på papiret", ligesom regelforenklingsarbejdet har savnet legitimitet blandt virksomheder og arbejdstagere.

I Danmark nedsatte regeringen i 2012 Virksomhedsforum for enklere regler, der har vist sig som et succesfuldt værktøj til at inddrage slutbrugere i regelforenklingsindsatsen og dermed opfange oplevede byrder, som ellers ikke ville have været i fokus.

Forenklingstiltag af EU-regulering bør ske på de områder, som betyder mest for virksomhedernes hverdag. På den måde bliver forenklingerne reelle og mærkbare i praksis, efterlevelsen øges, og i sidste ende får virksomhederne mere tid til at drive forretning. Et sådant initiativ på EU-plan forventes at skabe mærkbare forbedringer for de europæiske virksomheder og samtidig tilføre regelforenklingsindsatsen øget legitimitet ved at bringe EU tættere på slutbrugerne og slutbrugerne tættere på EU.

Regeringen arbejder for, at Europa-Kommissionen forpligtes til et "følg eller forklar"-princip i forhold til konkrete regelforenklingsforslag, der via medlemslandene eller Europa-Parlamentet er kommet fra slutbrugerne.

5.2 DIGITALISERINGS- PARAT EU-LOVGIVNING

Den digitale tidsalder er ikke i tilstrækkelig grad tænkt ind i den tværgående lovgivning eller initiativer, der fremsættes og igangsættes i EU. For det første er der i dag ikke krav om, at digitalisering skal adresseres i Europa-Kommissionens lovforberedende arbejde. Dette betyder, at regulering i nogle tilfælde kræver indlevering og opbevaring af data i fysisk form (papirkopi).

For det andet er det centralt, at alle nye initiativer, herunder EU-lovgivning, designes til den digitale tidsalder (digital by default), så initiativer ikke risikerer at hindre og mindske virksomheders potentiale for udvikling og anvendelse af innovative digitale løsninger. Lovgivningen skal således designes, så den kan rumme og fremme digitale løsninger.

Et princip om, at nye EU-retsakter eller revision af eksisterende lovgivning skal gøres 'digital by default' i Europa-Kommissionens konsekvensanalyser, vil forpligte Europa-Kommissionen til – i forbindelse med vurderingen af en given regulering administrative konsekvenser – at skulle tage særskilt stilling til, om reguleringen opfylder kriterierne for digitaliseringsparat lovgivning.

Regeringen arbejder for, at Europa-Kommissionen forpligtes til at gøre digitaliseringsparathed til et grundprincip ved nye lovgivningsinitiativer, så lovgivningen ikke bliver en bremseklo for digitaliseringen.

5.3 FLEKSIBILITET TIL SMARTERE HAVNESTATSKONTROL OG HÅNDHÆVELSE

Medlemslandene er forpligtet af EU-regler til at foretage skærpet havnestatskontrol af skibe uden en tilpas grad af fleksibilitet – og uden reelt at få mere sikkerhed for pengene.

Samtidig står skibsfarten over for en stor udfordring i forbindelse med skærpede miljøkrav, for eksempel i forhold til udledning af svovl. Det kræver en mængde ressourcer at tilpasse skibene, så kravene overholdes, hvilket reelt gør det til en konkurrence- og vækstvariabel, om reglerne overholdes eller ej. Fortsat vækst for en grønnere skibsfart forudsætter derfor bedre og mere ressourceeffektiv håndhævelse af kravene. Niveauet for kontrol skal ikke sænkes, men i højere grad tilgodese, at ressourcer anvendes effektivt, og hvor de giver mest sikkerhed.

Regeringen arbejder for at tilpasse direktivet om havnestatskontrol, så der er bedre mulighed for at anvende en risikobaseret tilgang og anvende ressourcerne mere effektivt.

5.4 FÆRRE ADMINISTRATIVE BYRDER FOR SKIBSFARTEN I OVERVÅGNINGS-DIREKTIVET

Søtransport af varer er miljømæssigt bedre end transport af varer på landjord. Dette taler for øget vækst på det maritime område, hvor der samtidig er fokus på den grønne omstilling med nye, skærpede miljøkrav. Men den maritime sektors vækstpotentiale kan ikke indfries, så længe det er langt mindre administrativt tungt at køre varer på tværs af EU med lastbil end at benytte søvejen. For eksempel skal en kaptajn på et containerskib på grund af toldreglerne udfylde mere end 80 forskellige skemaer, ofte med den samme information, for at sejle et containerskib rundt mellem seks havne i Schengen-området i EU. Lastbilchaufføren kan nøjes med langt færre.

Europa-Kommissionens nuværende initiativer, for eksempel "Blue Belt", er ikke nok til at sikre vækst via færre administrative byrder. Også andre værktøjer, for eksempel "Safe-SeaNet"-systemet til informationsudveksling mellem myndighederne i EU, bør anvendes bedre, og der er behov for en mere holistisk tilgang på tværs af tjenestegrenene i Europa-Kommissionen. Dette kan adresseres i den kommende revision af overvågningsdirektivet med henblik på at reducere de administrative byrder for medlemslandene og skibsfarten.

Regeringen arbejder for at indføre en platform for maritim dataudveksling på tværs af EU samt harmonere de indrapporeringsskrav, som skibsfarten er underlagt, med henblik på at mindske de administrative byrder for skibsfart i EU.

5.5 BILLIGE OG EFFEKTIVE BETALINGSLØSNINGER

Europa-Kommissionen har peget på, at en af de væsentligste hindringer for at opnå et velfungerende betalingskortmarked på EU-plan er de såkaldte interbankgebyrer. Europa-Kommissionen har derfor fremsat et forslag til regulering af interbankgebyrer, som aktuelt forhandles. Forslaget fastlægger blandt andet specifikke lofter for disse gebyrer. Forslaget har til formål at understøtte en videreudvikling af det indre marked for betalingstjenester i EU med henblik på at fremme konkurrence, effektivitet og innovation.

Generelt vurderes forslaget at være positivt for betalingskortmarkedet på europæisk plan. Men reguleringen kan samtidig have potentielt skadelige og utilsigtede konsekvenser for nationale debetkort, som for eksempel dankortet, der generelt er billigere end internationale betalingskort. Dankortet er i dag forbundet med lave omkostninger, og det gennemsnitlige interbankgebyr for dankort er væsentligt lavere end det loft, som Europa-Kommissionen foreslår. Det er helt centralt for regeringen at bevare et effektivt og billigt dankort.

Regeringen arbejder for at sikre fleksibilitet for medlemslandene i forbindelse med at tilpasse reguleringen af interbankgebyrer til nationale forhold, så billige nationale debetkort, som for eksempel dankortet, kan videreføres.

5.6 UNDLAD DETAILREGULERING AF AKTIONÆRRETTIGHEDER I EU

Reglerne for aktionærinddragelse er ved at blive revideret med henblik på at sikre, at aktionærer også på tværs af grænserne i EU's indre marked kan deltage aktivt i udviklingen af de selskaber, de ejer dele af. Et gennemsigtigt, ansvarligt og aktivt investeringsmiljø skal bidrage til at fremme europæiske virksomheders bæredygtige udvikling og konkurrenceevne. Europa-Kommissionen har således foreslået en række tiltag, der blandt andet omhandler identifikation af den enkelte aktionær, udvikling af politikker på området, åbenhed om rådgivningen og stemmeafgivning samt aktionærinddragelse i forhold til lønpolitik og handler med for eksempel kontrollerende aktionærer og datterselskaber.

De regler, Europa-Kommissionen lægger op til at indføre, vil på centrale områder medføre, at ansvarsfordelingen imellem aktionærer og bestyrelse forrykkes. Det er særligt vedrørende de såkaldte handler med nærtstående parter, for eksempel datterselskaber eller selskaber inden for samme koncern. Her lægger Europa-Kommissionen blandt andet op til, at aktionærene skal godkende handler på over 5 pct. forud for deres gennemførelse. Det kan medføre, at ellers fornuftige handler forsinkes, hvilket kan skabe usikkerhed om selskabets fremtid og dermed kursen – til skade for aktionærene. Desuden kan hovedaktionærer, som er involveret i en sådan handel, ikke deltage i denne afstemning, hvilket de facto vil give minoritetsaktionærene flertallet i centrale beslutninger for virksomhedens drift.

Samtidig er de foreslåede regler så detaljerede, at de vil medføre betydelige administrative byrder. Det gælder blandt andet i forhold til de krav, der skal opfyldes for så vidt angår indberetninger, videregivelse af oplysninger, frister og så videre. Det vil derfor kræve en stor indsats fra den enkelte virksomhed at leve op til disse regler.

Regeringen arbejder for, at EU-regulering vedrørende aktionærrettigheder skal være simpel og tilskynde til aktivt ejerskab af børsnoterede virksomheder, uden at ansvarsfordelingen imellem aktionærer og bestyrelse forrykkes.

5.7 ET EFFEKTIVT OG FLEKSIBELT EUROPÆISK TILSYN MED HVIDVASK

I forbindelse med forhandlingerne af 4. hvidvaskdirektiv (AMLD) er det vigtigt, at der sikres klare regler, der kan forhindre misbrug af det danske system til skatteunddragelse og hvidvaskning af penge. Dog er det samtidig væsentligt, at de nye regler på området ikke pålægger virksomhederne unødige administrative byrder og sætter barrierer for opstart af nye virksomheder og væksten i Danmark.

Som et led i regeringens skattelykke, der blev offentliggjort den 6. november 2014, fremlagde man, at der ville blive arbejdet for mere åbenhed om ejerskab af selskaber ved at indføre et register over såkaldte reelle ejere. Et forslag om indførelse af et register for reelle ejere er samtidig en del af forslaget til 4. hvidvaskdirektiv, og udviklingen i forhandlingerne tyder på, at et register vil blive påkrævet.

Der er dog stadig flere udeståender i forhandlingerne om, hvordan et sådan register skal indrettes, hvilken form for kontrol der skal være med registeret, og hvem der skal have adgang hertil.

Regeringen arbejder for, at det nye hvidvaskdirektiv sikrer et effektivt tilsyn med stor fleksibilitet i forhold til oprettelse af et ejerregister over reelle ejere.

Danmark i Europa

30 veje til et bedre indre marked

2014/2015:08

Henvendelse om udgivelsen kan i øvrigt ske til

Erhvervs- og Vækstministeriet
Slotsholmsgade 10-12
1216 København K
Tlf.: 33 92 33 50
evm@evm.dk

ISBN

978-87-93214-43-9

Elektronisk publikation

978-87-93214-44-6

Design, omslag

e-Types & e-Types Daily

Design, indhold

Rosendahls Schultz Grafisk a/s

Foto

Colourbox / forside
iStock / kapitel 1
iStock / kapitel 2
Colourbox / kapitel 3
iStock / kapitel 4
iStock / kapitel 5

Tryk

GP-TRYKA/S

Web

Publikationen kan hentes på
www.evm.dk

